

Vit síggja javnan 14 ára gomul børn taka rúsevni

RÚSEVNI Tað órógvar føroysku narkoløgregluna, at tað støðugt legst til av blaðungum misbrúkarum og nú er eisini vanligari, at føroyingar sjálvir eru farnir at framleiða rúsevni

Áki Bertholdsen

- Tað er onki, sum bendir á, at misnýtslan av rúsevnum í Føroyum er í minking.

Tað staðfestir Mikkjal Thomasen á narkodeildini hjá løgregluni í Føroyum.

Men samstundis staðfestir hann, at tað eru ikki bara gamlir hippiarir frá seksti-árunum, sum síggjast aftur í rúsevna-umhvørvinum.

- Tað er hugstoytt at síggja, men veruleikin er altso tann, at tað legst støðugt til av ungum fólki í rúsevna-umhvørvinum, eisini blaðungum fólki.

- Tað er ikki óvanligt at vit síggja og hoyra um børn, heilt niður í 14 ár, sum roykja hassj, sigur løgreglumaðurin.

Hann sigur, at hetta er nakað, foreldur eru tilvitað um, tí løgreglan fær javnan fyrispurningar frá stúnum foreldrum, sum hava illgruna um, at børn teirra eru endað í rúsevnamisnýtslu.

- Tað er ein ómetaliga tór-før støða hjá foreldrum at vera í. Løgreglan kann ikki veita ráðgeving á hesum øki, men vit leiðbeina fegin foreldur um, hvaðani tey kunnu leita sær hjálp og ráðgeving og, hvat tey serliga skulu hava eyguni eftir í sambandi við atferð og annað, hjá børnunum.

Hinvegin er løgreglan eisini virkin í SSP, sum er samstarv ímillum skúla, almennaverk og løgreglu og í tí sambandi er løgreglan á skúlum og greiður børnum frá um rúsevni, rúsdrekka, og onnur viðurskipti.

Á sama stigi

Men hóast ongar ábendingar eru um, at nýtslan av rúsevnum í Føroyum minkar, kunnu vit hinvegin feignast um, at misnýtslan er heldur ikki serliga høg aftur ímóti í øðrum londum.

- Út frá teimum tølum og royndum vit hava, er tað okkara meting, at misnýtslan av rúsevnum ímillum føroyskan ungdom, er á leið á sama stigi sum misnýtslan ímillum ungdomin í okkara grannalondum, sigur Mikkjal Thomasen.

Hann staðfestir at spurningurin um misnýtslu av rúsevnum er fyri ein stóran part ein sosialur spurningur.

- Tí hava tey sosialu viðurskiptini, heimið og foreldrini, skúli, frítíðarfelagsskapir og sosialu sambondini annars hjá teimum ungu, nógv tann størsta týðningin fyri um ung fella í misbrúk, ella ikki.

Mikkjal Thomasen heldur, at ein orsök til hetta er, at bæði lögregla og tollvald raðfesta bardagan ímóti rúsevnum rættiliga frammaliga.

Hinvegin staðfestir hann eisini, at seinastu árin hevur rúsevnamuglingin til Føroya verið merkt av, at hon er betri skipað, enn hon hevur verið og at tað í ávisan mun eru professinell brotsmannalið, sum standa aftanfyri.

Í hesum sambandi er tað staðfest, at danska rokkaraharkaliðið Hells Angels, hevur fyriskipað rúsevnamugling til Føroya.

Effektivt eftirlit

Men løgreglumaðurin heldur, at eini viðurskipti, sum

gera sítt til at halda nýtsluni niðri, er at tollvaldið ger nógv burtur úr at kanna ferðafólk og post, sum kemur til landið og løgreglan er eisini farin at raðfesta kanningar frammaliga.

Eitt nú er løgreglan farin at gera nógv burtur úr at kanna, um bilførarar koyra ávirkaðir av rúsevnum og tað hevur longu elvt til fleiri dómur og fer at føra til fleiri dómur í næstum.

Men tað økta eftirlitið hevur eisini sum heild, ført til, at fleiri fólk verða tikin fyri at smugla og selja rúsevni.

Sjálvur ivast lögreglumaðurin heldur ikki í, at ein orsök til, at misnýtslan ikki er størri, er eisini tann at rúsevni eru rættiliga dýr í Føroyum.

- Sjálvandi ávirkar tað nýtsluna, at prísurin í Føroyum er einar upp til 10 ferðir hægri enni Danmark, men úrslitið av einum effektivum eftirlitsarbeiði, er júst tað, at útboðið er avmarkað og tað trýstir prísinn upp.

Afturúrsgild

Hinvegin vísir Mikkjal Thomasen á, at í nógvum føroyum er føroyska narkoreglan alvorliga afturúrsgild aftur ímóti løgregluni í okkara grannalondum.

Hann hugsar um, at lögreglan í Føroyum hevur nógv verri heimildir at seta kanningar í verk í sambandi við rúsevnamál.

Hann vil ikki nágreina hetta, men hann heldur avgjørt, at hetta eru viðurskipti har, føroyskir myndugleikar áttu at arbeitt skjótari, fyri

at løgreglan í Føroyum kann fáa somu møguleikar sum løgreglan í okkara grannalondum hevur í stríðnum ímóti rúsevnum.

Hóast lögreglumaðurin einki vil siga, kann staðfestast, at tað stendur í eini frágreiðing frá rúsevnafundum í Fólkaheilsuráðnum fyri stuttum, at eitt av hesum amboðum, sum stórir saknur er í royndunum at basa rúsevnum í Føroyum, eru betri heimildir at lurta eftir telefonsamrøðum.

Hetta er eitt ynski, sum er fleiri ára gamalt og sum eisini áður er umrøtt í Sosialinum, men enn eru neyðugu fyriskipanirnar ikki settar í verk, so at tað ber til.

Bæði í bygd og í bý

Mikkjal Thomasen sigur, at hóast Havnin er miðdepilin í rúsevna umhvørvinum, eru rúsevni allastaðni.

- Ofta koma fólk av bygd til Havnar við tí fyri eyga at útvega sær rúsevni, men vit síggja eisini, at fólk fara úr Havn, út á bygd í somu ørindum.

- Men sum heild síggja vit, at umhvørvið er rættiliga samantvinnað og at tey, sum eru í hesum umhvørvinum kenna hvønn annan og hjá løgregluni eru tað ofta tey somu nøvnini, sum ganga aftur og aftur.

Akkurat sum í øðrum londum, er hassj nógv tað vanligasta rúsevni í Føroyum.

Men løgreglan leggur eisini hvørt ár hald á onnur evni.

Kortini hava vit ikki sæð so nógv til ecstasy í sein-

ÓRÓGVANDI GONGD

- Tað er okkara meting, at misnýtslan av rúsevnum ímillum føroyskan ungdom, er á leið á sama stigi sum í okkara grannalondum, sigur Mikkjal Thomasen hjá narkoløgregluni. Men tað órógvar hann, at meiri er at síggja av rúsevnum, sum kunnu vera livshættislig í heilt smáum nøgðum

astuni, sum vit gjørdur fyri nøkrum árum síðani, men við jøvnum millumbili finna vit eisini smáar nøgdir av kokaini.

Síðsta summur fekk eitt nýtt evni, ið nevndist Krokodil, nógv umrøðu, tí tað er so sterkt, at tað etur misnýttan upp eftir stutta tíð.

- Tað evnið hava vit tibet-ur ikki sæð í Føroyum enn, sigur Mikkjal Thomasen.

Of hann ivast eisini í, hvussu stórir vandin fyri hesum sermerkta slagi av rúsevnum er í Føroyum.

- Tað eru ofta misnýttarar, sum eru allarringast fyri

og sum eru heroinmisnýttarar, sum eisini fella til krokodil og tað slagi av misbrúki hava vit tibet-ur ógvuliga lítið av í Føroyum.

Hinvegin ásannar Mikkjal Thomasen at eisini amfetamin sæst í ávisum bólkum í rúsevna-umhvørvinum og løgreglan leggur av og á hald á størri og smærri nøgdir.

Hinvegin órógvar tað hann, at tey finna meiri og meiri av MDMA, sum er tað virkna evnið í ecstasy.

- MDMA kann vera sera ymiskt í styrki. Síðsta summur legði løgreglan í Føroyum hald á eina hampiliga stóra